



Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Február 12.

20. szám.

Háború a békében.

Az idei télen alig mult el olyan nap, hogy a hírlapokban ne lehetett volna olvasni olyan viaskodásokról, melyeket a tetten ért és ellenszegülő orvvadászok vívtak az általuk megtámadott igaz és jogos tulajdon védelmével megbízott erdészeti vagy vadászati személyzet ellen s ezeknek a viaskodásoknak mindkét részről számos emberélet esett áldozatul.

A hitvány prédává tett emberi életet még akkor is sajnálnunk kell, ha az bűnösé volt s elvesztése mintegy méltó megtorlása volt gonoszságának, mennyivel inkább kell azonban sajnálkoznunk azok pusztulásán, kik életüket hivatásos kötelességük teljesítése közben s így teljében ártatlanul veszítik el!

Csak a legutóbbi napok egyikén történt ismét az a sajnálatos eset, hogy egy pozsonymegyei nagyobb magán uradalom erdejében két tetten ért vadorzó ellenszegült négy uradalmi vadásznak s a helyett, hogy bűnbánóan megadták volna magukat sorsuknak, rálöttek az őket megzálogolni akaró vadászokra s ezek egyikén — szerencsére csak kisebb — sebet ejtettek. Mindenki csak természetesnek fogja találni, hogy az életükben és testi épségükben veszélyeztetett vadászok sem maradhattak ilyen előzmények után tétlenül s önvédelemből viszonozták a lövéseket, melyek hogy a bűnös

vadorzókénál jobban találtak, talán csak a sors intő kezének köszönhető. A kölcsönös lövöldözésnek a vége ugyanis az lett, hogy az egyik vadorzó, az atya ott a helyszínén meghalt, míg a másik, fia az előbbinek súlyos sebével a kórházba került, hol azonban másnapra szintén kilehelte lélkét.

Ime tehát egy hitvány öz vagy nyúl kedviért két ember áldozta fel életét s tette boldogtalanná ártatlan családját.

Ha itt vége szakadt volna az egésznek, akkor ez is a rendes vadorzási esetek számát gyarapítaná egygyel s mint annyi sok más, úgy e fölött is egyszerűen napirendre lehetne térni. Ez alkalommal azonban olyas valami történt, a mi még a vadorzások történetében is páratlanul áll és mindenesetre szomorú világot vet közállapotainkra, melyek mellett ilyes valami megtörténhetik.

Az történt ugyanis, hogy a falu népe megtudva a két vadorzó halálát, heves bosszura gyult s engedve egyes lázítók — talán az agyonlöttek rokonai vagy más és hasonló sorstól félő vadorzók — bujtogató szavainak, fejszére, vasvillára kapva, valóságos ostrom alá vette az egyik erdész házát s ki tudja, milyen szomorú vége lett volna még a dolognak, ha véletlenül oda nem vetődik egy csendőrrjárőr, melynek azután sikerült csupán csak a tekin télyével szétoszlatni és nyugalomra birni a falu népét.

Ime tehát egy falu népe és egy uradalom erdészeti személyzete közt nyílt háborúskodás

ütött ki csupán csak azért, mert az utóbbi kötelességtudóan kenyéradójának javait megvédeni igyekezett.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a megindított vizsgálat ki fogja nyomozni a lázadás okozóit s ezek el is veszik méltó büntetésüket, de kérjük, vajjon javulni fog ez által a helyzet és viszony a falu népe és az erdészeti személyzet közt? Mi azt hisszük — s ehhez nem is kell prófétai tudomány — hogy a jövőben az ellentétek még csak jobban ki fognak élesedni, mert hiszen az ujabban bünhödők és hozzátartozóik bosszuérzete csak új tápot fog nyerni.

Vajjon ilyen események után akad még olyan könnyelműen gondolkozó ember, ki el ne ismerné, hogy elérkezett a legfőbb ideje a vadorzók megfékezésének és vadorzás lehetlenné tételének? Itt már most nem szabad fél rendszabályokat alkalmazni, csürni, csavarni vagy szépitgetni a dolgot, hanem a töre kell sujtani a fejszével, mert az enyhe eljárás csak újabb felbátorítása a gonoszságra hajlandóknak.

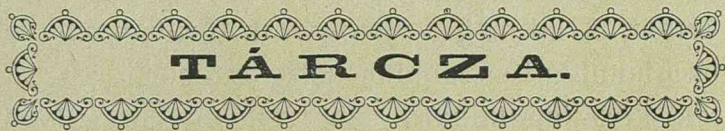
A gyógyíthatlan sebnek nem kenőcs, de kés kell, mert a kiméletnek is meg van a létjogosultsága bizonyos esetekben, de éppen úgy meg van a határa is.

A helyzet javítására sokféle eszköze van az államhatalomnak, válogathat bennük tettszése szerint, vagy pedig egyiket a másikával kiegészítheti.

Első lenne a teendők közt az eddigi vadászati törvénynek olyan irányban való módosítása, hogy az orvvadászat hasonlóan minősítették és büntették, mint a lopás és rablás és ne maradjon egyszerű kihágásnak, a mit egy kis pénzzel s legrosszabb esetben párnapi elzárással megváltani lehet s legyen az orvvadászat társadalmilag is olyan megbecs-telenítő, mint egyéb nyereségvágyból elkövetett s mások tulajdonának biztonsága ellen irányuló cselekedetek. Szakítania kell magának az emberi társadalomnak is azzal az eddig is mivel sem magyarázható és menthető szokással, hogy az ügyes orvvadászban inkább a nemes virtust keresi, mintsem gonoszságát megvetné.

A másik teendő lenne a fegyvertartásnak s kivált lövőszerek elárusításának legalább az olyan helyeken való megszorítása, hol a vad-orzás nagy mértékben el van terjedve, tehát olyan intézkedés, mint például a statárium. Ne legyen szabad fegyvert tartani és hordani csak teljesen megbízható s egyáltalán csak olyan egyéneknek, kiknek ezt a hatóság megengedi s lőpor és más lövőszerek csak olyanoknak legyen kiszolgáltatható, kik erre vonatkozó engedélyt felmutathatnak. Az egyszer vadorzás bűnébe esett egyéntől a fegyvertartási engedély néhány évre, az ismételten bűnbe esőtől pedig mindenkorra megvonandó.

A fegyvergyárosok és elárusítók kötelezendők lennének az illetékes hatóságnak mindenkor bejelenteni, hogy kiknek adtak el



A háromlábú lucifer.

Irta: B. A. a Sasvadász.

Nem valami túlvilági gonosz lélekről, hanem egy vörös frakkos rókáról van szó, mely ugyan négy lábbal pillantotta meg a világot, de ezek egyikét később elvesztvén, érdemei méltatásául általam lett a czimül használt névre megkeresztelve.

Abban az időben történt az általam itt elmondandó történet, midőn még egy nagy uradalomban voltam alkalmazva, melyben nem az erdészet, hanem a vadászat volt előtérbe tolva

Már mintegy 8 hónapot töltöttem ott s ez idő alatt elég alkalmam volt megismerkedni az ottani viszonyokkal, kivált pedig egy vén, rendkívül nagy kan rókával, mely sokszor került ugyan szemem elé,

de mindig lőtávolon kívül eső tisztes távolságban mutatta magát, gonoszságát azonban eléggé jellemezték a széttépett nyulak és foglyok maradványai.

A idő lassan haladt s végre decemberben megjelent az általam oly várva várt hó; egy reggel arra ébredtem, hogy az egész határ szép fehér szemfödővel van borítva.

Vegyes csövű puskámat magamhoz véve, azonnal indultam a közeli kis erdőnek, mely valódi eldorádója volt a rókáknak. A serétes csöbe egy O-ás töltényt, a golyósba pedig egy jó fajta 500-as expresst téve, egy kis magaslatra kapaszkodtam vizsgálgatni s nem is hiába, mert pár perc múlva már megpillantottam az az én gonoszomat mintegy 200 lépésnyi távolságban, a mint éppen egy szegény tapsifüles elfogyasztásával volt elfoglalva. Leültem a hóra s fegyveremet a térdemre fektetve célba vettem. Az express menydörgésszerű durranása után a róka levágódott a hóba, de azután gyorsan összeszedte magát és a sürübe iramodott

lőfegyvert, hogy így folyton minden fegyvertulajdonos nyilvántartandó lehessen.

Attól, ki csak egyszer is orvvadászaton éretett, a fegyver feltétlenül elkobzandó s nem elárverezendő, hanem megsemmisítendő.

Igaz, hogy az ilyen intézkedések az egyéni szabadságnak nagy korlátozását jelentik s azok a fejlődésben visszaesést jelentenek, de ha másképp nem lehet segíteni a bajon. még ettől a szigorú rendszabálytól sem szabad visszariadni.

A pár nap előtt Maros-Vásárhelyt lefolyt képviselő választásnál eldőrdült a csendőrök puskája s megölt négy embert, néhányat pedig megsebesített s ime, milyen felháborodást keltett ez az eset az országgyűlésen! A vad-örzök évek óta verebek gyanánt puffogatják le az erdészeti és vadászati személyzetet, sőt nem ritkán a birtokok tulajdonosait s vajjon szóba hozta ezt valaki a törvényhozásban?

Az erdészeti és vadászati személyzetnek kötelessége lenne egy statisztikai kimutatáshoz adatokat gyűjteni, visszamenőleg legalább tíz évre, felsorolva minden egyes orvvadászati esetet, hogy ennek a kimutatásnak alapján lépéseket lehessen tenni a mostani türhetlen állapotok megszüntetésére. Mi szívesen vállalkozunk ezeknek az adatoknak összegyűjtésére, csak legyenek olyanok is, kik azokat nekünk szolgáltatják.

Ha mindenki megteszi itt is kötelességét, a jónak utóvégre is diadalmaskodnia kell a rossz fölött.

No, ennek a vén ravasznak csakugyan ördöge van gondoltam magamban; hajtásnál mindig eltűnik s ha én vagy az erdőkerülők lődözünk reá, elhibázzuk. Ez már mégis csak bosszantó! De azért mégis csak kíváncsi voltam, hogy hová csapott le a golyóm s a mint a helyszínére mentem, legnagyobb bámulatomra ott találtam a bal első lábát térditől leszakítva. No — gondoltam — vén ravasz, most mégis csak el fogsz pusztulni!

A lábat táskámba tettem s miután a nyúl maradványait egy faágra akasztottam, jól megjegyezve magamnak a helyet, a faluba siettem. Összeszedtem a kerülőket egy csapat gyereket, hogy meghajtsuk a kis erdőt. abban e reményben, hogy előkerül majd az én sebesültem is. Éppen akkor ért oda az erdők megvizsgálása céljából főerdészünk is. ki hallván a történendőket szinte velünk tartott.

Kiérve az erdőre, azonnal megkezdtek a hajtást s lőttünk is vagy fél tuczat rókát, de a melyik nem volt sehol, az a sánta volt.

A körismag vetéséről.

Az „Öreg jáger“ szaktárs úr lapunk 14-ik számában oly formán nyilatkozott, hogy engem körül-ményeim olyan helyzetbe juttattak, melyből kifolyólag garmada számra küldhetnék lapunk szerkesztőségének laptölteléknek való hasznos tudnivalókat, majd maga a szerkesztőség szállított fel, hogy rukkoljak ki valamivel.

Az elősoroltakból azt kell következtetnem, hogy öreg jáger kolléga úr ismerni vél s talán kissé sokat is tétélez fel tehetségemről, a szerkesztőség pedig valószínűleg ezen az alapon indulva szintén biztat.

Mindezekre ki kell jelentenem hogy nem jól ismernek, mert ha lennének jó és hasznos tapasztalataim, bizon nem mulasztanám el azokat szaktársaimmal megismertetni s hagy állításom valódiságáról meggyőződjenek, mégis próbát teszek egy-két czikkel.

Jőjjünk először is a körismag eltartása és vetése módjával tisztába, mit azonban csak úgy és akkor érhetünk el, ha még néhány véleménynyel és szerzett tapasztalatokkal megismerkedünk s erre czélszerűnek vélem kiindulási pontnak az öreg jáger kartárs lapunk 14 számában közölt tapasztalását elfogadni s ebből kifolyólag a következő kérdések tisztázását;

1. Tekintettel arra az általános nézetre, hogy a körismag csak a vetést követő második év tavaszán kel ki, kérdezzük, vajjon akad-e olyan a tisztelt kartársak közt, ki a körismagot mindjárt szedése után vetette s ha igen, kikelt-e az elvetett mag a következő tavasszal s akkor is valamennyi csiraképes, vagy annak csak bizonyos része s ha az összes csiraképes mag kikelt (a melyről csak a következő év tavaszán győződhetünk meg), mily talaj, éghajlati vagy

A legutolsó hajtásban végre az egyik gyerek elkezd kiabálni, hogy ott tekszik egy csupa vér róka, melynek csak három lába van s nem akar elszaladni. A szomszéd hajtó gyermekben több virtus lévén, oda sietett s meg akarta fogni a sebesültet, ez azonban megmarván a fiúnak mindkét kezét, elfutott. A hajtás után sirva beszélte el nekünk kalandját a szegény fiu.

Időközben beesteledett s mi haza tértünk.

— No megálj! — gondoltam nem fogsz te azért megmenekülni! A kerülőknek meghagytam, hogy szorgalmasan nézzenek utánna, a főerdész pedig azt ígérte, hogy dupla lődíjat fog az kapni, aki megkeríti.

— Meglesz a háromlábu lucifer ha törik, ha szakad — mondtam s ezzel rajta is száradt ez az elnevezés.

Az idő csak tellett s közben magam is sok rókát pusztítottam el, de a vén háromlábut csak nem sikerült megcsipnünk. A kerülők többször is látták, de mindig olyan távolról, hogy csak disztűz volt a reá tett lövöldözés.

a kikelést elősegítő más rendkívüli viszonyok működtek ott közre?

2. Ha közbejött akadályok miatt a körismagot szedés után azonnal nem vethetjük a szabadba, nem lenne-e célszerű azt a száraz homok helyett nedves homokkal vegyítve (de nem az én melegágyszerű módszeremmel) alkalmas helyen télen át eltartani s a tavaszi vetés idejének beálltával a szabadba elvetni, hogy az — az öreg jáger szaktárs úr állítása szerint — az első év tavaszán kikeljen?

3. Ha pedig van időnk a mag kikelésére egy évig várakozni, nem lenne-e helyes a magot 25 cm. mély s a mag mennyiségének megfelelő térségű gödörben a szedés után azonnal nedves homokkal vegyítve vermelni s takaróul 5 cm. magas homok réteggel hinteni föléje s télen és a rá következő nyáron ott hagyni, ősszel azonban, midőn a vetés ideje bekövetkezett, a szabadba elvetni?

A mennyiben a sorstól hányva-vetve különféle talaj és éghajlati viszonyok közt volt alkalmam magvetéssel foglalkozni, az első pontban felvetett kérdésre tapasztalásom az volt, hogy őszi körismag vetéseimből csak elvétve s nagy ritkán kelt ki egy-két szál s így véleményem szerint tisztán a természet utánzása mellett — ha csak valami rendkívüli viszonyok közre nem működnek — az őszi vetés mellett sem lehet tavasszal az összes csiraképes mag kikelését várni.

A felvetett második kérdésre az én szerény véleményem az, hogy a magnak teljesen mindegy lehet, akár a csemetekertben hornyokban, akár pedig más alkalmas helyen, de nedves homokban teleltetett át, mert ha az a természettől indítatva már az első évben csirázik, akkor a kikeléssel nem fog csupán abból az okból a jövő év tavaszáig várni, mert nem hornyokban, hanem — a mire talán a körülmények által utalva voltunk — más erre a célra alkalmasnak vélt helyen és módon teleltettük át.

A harmadik pontra nézve az a meggyőződésem, hogy tekintettel a körismagnak rendes viszonyok közt csak a második évben való csirázására, bátran alkalmazhatjuk az általam ajánlott és alkalmazni is szokott átteleltetési módot, de figyelemmel arra, hogy a mag a második év tavaszán igen korán kel, azt mindenesetre a megelőző ősszel kell elvetnünk, nehogy még a vetésre alkalmas tavaszi idő beállta előtt a veremben induljon csirázásnak.

Mindenesetre óhajtható, hogy a kérdések tisztázása végett mások is közöljék esetleges tapasztalataikat, mert csak ez vezethet a helyes tudáshoz, a melyre pedig mindnyájunknak törekednünk kell.

Lótos János
m. kir. erdőőr.



Ötvenmillió éves fák.

Sokat irnak jelenleg a szaklapok az Egyesült Államok megkövült erdőiről. Minthogy ezekből mutatóványok a párisi kiállításon is ki voltak állítva, a dolog érdekességénél fogva most bővebben térünk ki rá.

Ezen kövé vált erdők Arizona nyugoti részében vannak és mintegy 75—100 négyszögmetrföldnyi területet foglalnak el és e terület határain belül rengeteg mennyiségben hevernek széjjel a csodálatos fák. Hangsúlyozzuk, hogy hevernek, mert közülök egy sem áll fölfelé, az egész rengeteg le van dőlve, a fák közül sok, óriási részekre törve, ágak és galyak lehasítva; mindmegannyi nagy fénylő sziklatömb!

Valmikor ősrégen ezen óriási erdő fái éltek és duzzadtak az erőtől, midőn még keringett törzssük-, ágaik- és gallyaikban a nedv és buja lombzat fődte fenséges termetüket. Azonban sok-sok évvel ezelőtt volt ez így, sokkal régebben, semmint emberi észszel fölérni lehetne.

Február közepe táján egy éjjel nagy hó esett s én kimentem expressemmel a rókák szerelmi tánczához egy kis zenét szolgáltatni. Mindjárt a faluvégen találtam egy róka nyomot, de csak három lábbal s ebből láttam, hogy az én három lábu luciferemnek kellett itt járni.

A nyomon haladva gázsága jelét is megtaláltam egy felfalt rucza maradványaiban; a vén ravasz tehát most a faluból szerzett pecsenyét. Pár nap mulva két atyafi keresett fel panaszával, hogy minden nap kora hajnalban egy három lábu róka látogat el hol az egyik, hol a másik portájára s megdézsmálja szárnyasaikat. Kértek, hogy menjek el hozzájuk, mert ott meglőhetem.

Megigérttem, hogy még aznap este elmegyek hozzájuk s ott maradok lesen reggelig, el is mentem aznap, másnap, harmadnap, de hijába való volt minden fáradozás, éjjelezés, az én rókám csak nem mutatkozott.

Negyednapon gyönyörű verőfényes nap volt s tapasztalásból tudtam, hogy ilyenkor a rókák a határról mind be szoktak huzódni a kis erdőbe. Nem akarván elszalasztani a kedvező alkalmat, összeszedtem

kerülőimet s 12 hajtó gyerekek kimentünk az erdőre.

A hajtás előtt ki lett adva a parancs, hogy löni csak rókára és vadmacskára szabad s minden hibás lövésért a puskavesszővel 25 ütés jár az ülepre.

Megkezdődött a hajtás és én voltam az a szerencsés, a ki jó nullás sörétemet beereszthettem egy hatalmas vadmacska bundájába. A második és harmadik hajtásban csak nyul volt s így be is fejeztük volna a vadászatot, ha nekem nem jut eszembe a szántóföldek mellett lévő mintegy 5 holdas cserjés.

A puskásokat magam állítottam fel az erdő felé eső oldalon, mert jól tudtam, hogy a rókák nem a szántóföldek, de az erdő felé fognak igyekezni s a hajtóknak meghagytam, hogy csak erősen lármázzanak. Miután a hajtók is elrendezkedtek, megadtam a jelt a hajtásra.

Alig hogy felhangzott a gyerekek kurjongatása, láttam, hogy az én hűséges kerülőm, Szinyán arczához emeli fegyverét s kíséretet vele — valamit. No ott bizonyosan róka bujkál — gondoltam — s csakugyan

Ötven millió esztendő! Ezt a számot említi a geologiai tudomány, mint amely megközelíti e fák korát. A számítás mindazonáltal nem tart igényt arra, hogy pontosnak tartsuk, lehet, hogy néhány millió évvel mégis tévedhetett a geologus urak krétája; de úgy hisszük, hogy meglegeghetünk a hozzávetőleges számításal és fölösleges, hogy néhány évezrednyi különbség zavarjon bennünket, midőn mérhetetlen időszakokról van szó, olyanokról, amelyek úgy szólván túlhaladják az emberi fogalmakat.

Ezen megkövült erdőségek legnagyobb kiterjedésű völgye, a Lithoderdron- völgy magyarul a „kőfák” völgye, Közönségesen „Chalcedony Park”-nak nevezik és szélteben cs. dőlják az ottan nagy számban szétszórtan heverő vagy óriási tömegekké összetorlódtott tömböket. Mindannyi néhány száz lábbal alantabban hever, mint eredetileg állott, lehordta a jelenlegi színvonalnak a fensik általános szétmállása által és a termőkő, mely burkolta, szintén lemállott róla az elemek behatásától, úgy hogy most gyönyörű agátszerűen kövült alakjukkal és csodálatos színjátékkal tárulnak e famumiák az emberek szemei elé

Amennyire az emberi szem bármely irányban elláthat. ezen bámulatos megkövült tömbök megszámlálhatatlan mennyiségben hevernek minden elképzelhető helyzetben. halmokon, emelkedőkön. hegyszakadékokban, a talaj pedig mindenféle formájú és nagyságu a szivárvány minden színében csillogó drágakövekhez hasonlító töredékek millióival van borítva, melyekre a verőfény ráveti sugarait és ott ragyognak, ezen kővé vált vegetáció árnyék nélküli nagy területén.

Ha ezen agát-közetet ipar útján kicsiszolják, igen szép disztárgyak készíthetők belőle és a kereskedelmi forgalomba bocsáttatván, tetemes árak érthetők el értetők.

A megkövült fa oly kemény, hogy kitűnő csiszolóport (smirgl) lehet gyártani belőle és ezideig is már nagy tömegeket használtak fel belőle e célra.

Csak szerencsés véletlennek köszönhető, hogy ezen erdő az ottani nagy üzérkedés pusztításától, illetve az ily módon való kihasználásától megmentetett ipari feldolgozásra, már rá akarta tenni kezét egy chicagói vállalat későbbi, kényelmesebb időkben való használása céljából, ami azonban nem sikerült, mert megelőzte egy kanadai ipari verseny társulat, mely a közetből készített csiszolóport sokkal jutányosabban képes szállítani, mint azt a chicagói vállalat képes lett volna tenni.

A párisi kiállításon bemutatott megkövült fák tudós körökben nagy feltűnést kellettek, ellenben a belőlük gyönyörű csiszolt agátkő a laikusok köreiben idézett elő nagy tetszést. Ugy látszik, hogy az ipar egy kimeríthetetlen anyagforrást nyert bennök, a legkülönbébb disztárgyak készítésére. (H. u.)

LEVELEZÉS.

Görgény-Szt.Imre 1901 február 4.

Tekintetes szerkesztőség!

Miután a múlt hó 12-én rendezett táncszestélyünk-ről szóló s az erdészeti ujság 18. számában megjelent közleményben Knezovics János, Schmidt Willibald, Hanker József, Imre József, Luczenbacher Antal, Horváth Mihály, Sütő Gyula, Halmágyi Mihály, Moldován István, Vas Imre, Hlavati Ferencz, Herbert Robert, Maritsek János és Kovács Béla erdői szakiskolai növendékek egyenkint 1 k. 20 fillérrel történt befizetéseit felsorolva nincsenek, valamint a bevétel összege is 178 korona 40 fillér helyett tévesen 165 korona 20 fillérrel van kitüntetve, igen kérem a tek. szerkesztőséget, az elmaradtak névsorát valamint a bevételi összeg helyreigazítását a következő számban felvenni mert megtörténhetne az az eset, hogy valamely részt-

nemsokára eldőrdült a lövés és egy róka hatalmas bukfenczet vetve elterült. Nyomban utánna durrant Szinyán másik csöve is és a második róka is ott fetrengett halálosan találva.

A hajtók már erősen közeledtek s ekkor szólalt meg a főerdőőr 12-es lancastere s utánna nyomban a mellette álló kerülő fegyvere s minden lövés remek volt, mert a rókák, melyek itt nyilván lakodalmat ültek, tűzben estek össze.

Én egy törpe tölgy bokor mellett álltam, melyen még rajta volt a száraz lomb s így jól elfödött. Most egy róka mellettem buvik elő s gyors iramban igyekszik az erdő felé, de gyorsabb volt az én sörétem s ez is elterült. Nyomban az én lövésem után pukkan a legszélén felállított kerülő dióverője s a hajtók már kezdenek a cserjés szélén kibujni, midőn két gyerek között megpillantom mintegy 80 lépésnyire az én régen várt három lábu luciferemet, a mint lappangva igyekezik a hajtásból visszamaradni.

Jól látva azt, hogy express golyómmal másban

kárt nem tehetek, a legalkalmasabb pillanatban, midőn éppen az oldalát mutatta, megnyomtam a ravaszt s luczifer uram szíven találva összerogyott.

Az egyik hajtó gyerek elhozta s csodálkozott rajta, hogy csak három lába van.

Ebben a hajtásban tehát hét róka számolt be bundájával; heten voltak, mint a gonoszok s mind a hét ott hagyta a fogát.

Diadallal vittük haza a szép zsákmányt s én még ma is örömtől dagadó kebellem gondolok vissza erre a gyönyörű rókahajszára.

Haza érve, a négy forintnyi lödijat — mert ennyi volt a három lábu lucifer dupla lödija — átadtam a főerdőőrnek, hogy csapjon egy áldomást a kerülőkkel. Csaptak is azután olyat, a melynek vége élénken emlékeztette őket a rókákra.

Baleset egyéb nem történt, mint hogy a Szinyán kerülő erős töltése kiugrasztotta a gyúpeczket s fülébe zúgta, hogy kevesebbet a lőporból, de a mulatságuk után bátran lehetett volna mondani nekik, hogy kevesebbet a spirituszból is.

vevők nevét nem találja vagy a bevételi összeget nem helyeselné s engem alaptalanul gyanúsítana.

Fennti helyreigazítással kérem egyidejűleg Németh József m. kir. erdőőr (Üvegsür) 3 korona és Goldfinger Oszkár szászrégeni vállalkozó és fakeskedő ur által utólag fizetett 20 koronát is kitüntetni s adakozóknak köszönetünket nyilvánítani.

Igéretem betartása szempontjából alantikban egy általam kipróbált szarkairtási módot közlök, a melynek különösen fácskásokban alkalmazottak vehetik nagy hasznát; melyek után maradtam

kiváló tisztelettel

Lótos János,
m. kir. erdőőr.



Az állatok világa. Brehm Alfréd nagy művének magyar kiadásából most került ki a sajtó alól a 12., három ivnyi füzet, mely már messze benjár a szárazföldi ragadozók tárgyalásában. A gazdag tartalmu füzetben mindenekelőtt a tigris, a ködfoltos párduc és a márványfoltos macska hű leírását és életszokásaiknak művészi ecsetelését veszi az olvasó. Ezek után a vadmacska és nemzetségbeli vérrokonai: a pusztai, a kaffer-macska és a házi macska következnek. Mint mindenütt úgy ezekben a szakaszokban is kitűnik, hogy a magyar kiadás nemcsak méltó társa a németnek, hanem jóval fölötte is áll. Megvan benne minden, ami a német eredetiből a tudomány mai állása szerint át volt ültethető, de emellett számos új és eredeti szempont, adat és megfigyelés teszi a képet teljesebbé igazabbá Méhely Lajos, a magyar kiadás szerkesztője, igazi hangyaszorgalommal gyűjtött össze mindent, amit az újabb irodalom felmutathat; mindezt kibővítette saját tavali fogadott adataival. A füzet utolsó harmadát a házi macska ismertetése tölti be. Ez a szakasz sok eredetiségének dacára is nyomon követi a Brehm felfogását, kitalán művének ebben a részében volt a legnagyobb: Vonzóbb, bájosabb és igazabb állat-jellemegről kívánni nem lehet. Mindenki, akinek alkalma volt a mi házi macskánk lényének jellemző vonásait megismerni, benső gyönyörűséggel fogja a szép képet élvezni. A füzetet Specht Frigyes utólérhetetlenül szép, csodálatos élességgel megfigyelt és portait-szerű hűséggel megrajzolt, hangulatos képei ékesítik.

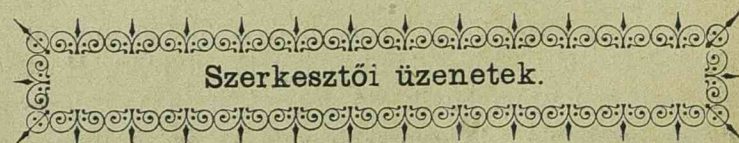
„Az állatok világa“ a Légrády Testvérek kiadásában jelenik meg. Egy füzet ára 80 fillér.

Farkasvadászat. Mig Európa civilizáltabb nyugati részeiben a farkas ma már jóformán ritkaság számba vehető, vannak tartományok, főleg északon és keleten, hol még elég bőven fordulnak elő, s így hazánkban is bár a rendszeresen üzött irtás és pusztítás mellett már itt sem lehet hosszú életet jósolni e kártékony fenevadnak. Mindenütt díjak vannak kitűzve bőrére, úgy, hogy még bőre árát is beleszámítva, némely országban harminc forintba is felmegy az elejtett farkasért járó jutalom, ami elég arra, hogy a vadászt minél több vad irtására ösztönözze. A farkasokra rendezett hajtóvadászatok azonban ritkák és nem sok eredeti vonással bírnak. Még legérdekesebb ahol dobpergés mellett foly a vadászat; ilyenkor visszhangzik az erdő a dobok riadásától s belevegyül a hajtók kiáltozása, ami meglehetősen kalandos kinézetet ad a vadászat lefolyásának. Rendszeres parforce-vadászatot

üznek farkasokra Európa északi és déli határain. Norvégiában különösen sok kárt okoz e vad, amiért is Lappföldön a béke szót azzal fejezik ki, hogy „nyugalom a farkasoktól“. Nem csoda tehát, hogy e vidékeken kurtán bánnak el velők. Amint az első hó leesik, a lappok fölfegyverkeznek egy bottal, melynek végére éles kés van kötve, összekapcsolják skijjeiket, hókorcsolyáikat s megindulnak a farkasokra. A sik lapályon, mély hóban a farkas nem futhat versenyt a korcsolyázókkal, úgy hogy hamar utóléri s a hegyes késsel felnyársalják. Ezt a különös sportot ujabban az angol turisták is nagyon kezdik felkapni s nem ritkán jelennek meg Norvégia hómezőin bundás angolok dárdásan és korcsolyásan, hogy a farkasvadászat kedvtelésének adják át magokat.

Tarkább látványt nyújt a farkasvadászat az orosz puszták végtelen sivatagjain. Itt a farkast szó szerint halálra üldözik. Vidám lovakon kerekednek fel a kozákok és csikósok tanyáikról a hullámzó legelőkre. Ha a farkast felhajtották, a lovasok utána erendnek s a széllel versenyt futva rohannak az üldözött vad után. Pár óra múlva kimerül a ragadozó állat ereje; kitért szájjal, fölcserpesedett nyelvét messze kitolva, fáradságosan lohol tovább, míg végre minden utolsó erejét összeszedve, megáll s üldözői ellen védelmi állásba teszi magát. Ugyanebben a pillanatban egy karikás tekeredik nyaka köré, vagy pedig a vadász ugrik le lováról s dorongolja agyon a kimerült fenevadat. Némelykor rongygyal tömök be torkát, nyakon csipik s élve és megkötözve szállítják haza.

Gyilkosság az erdőn. Pojen község lakosait egy véres gyilkossági eset tartja izgalomban, melynek Petruska János híres orvvadász esett áldozatul. Petruska ugyanis, mint tudósítónk írja, m. hó 25-én reggel Muresku Tódor orvvadász társával kiment az erdőbe őzre vadászni. Az erdőben elváltak egymástól, hogy külön-külön kémleljék ki az őz-csordák tanyáját. A két orvvadász majdnem egy időben pillantott meg egy őzet, amit aztán Muresku célba is vett és rálőtt. A lövés azonban nem volt halálos, mert a megsebzett őz futásnak eredt s éppen abba az irányba futott, a hol Petresku állott. Petresku a mint az őz közelébe ért, célba vette s halálos sebet ejtett a vadon, mely a lövés után felbukott. Petresku örömmel szemlélte a vadat, mikor odaérkezett Muresku s magának követelte az elesett vadat, mit azonban Petresku nem akart átengedni. Ebből czivakodás, majd verekedés lett a két vadorzó között, a minek azután az lett a vége, hogy Petresku földhöz vágta társát, mire Muresku fölkapta fegyverét s a golyóval töltött fegyvert rásütötte Petreskura, kit a golyó mellbe talált. Muresku ekkor rémült meg borzasztó cselekményétől; haza futott s Muresku családját úgy értesítette, hogy esés közben fegyvere elsült s a lövés Mureskut véletlenül találta. Mikor a család a szerencsétlenség színhelyére ért, Muresku még eszméletlenül volt és elmondta, hogy mi történt. Hazaszállították, de még azon éjjel meghalt. A csendőrség a gyilkost, ki töredelmes vallomást tett elfogta.



Brindó Pál urnak. Jánosfalva. Lapunk előző példányai baleset folytán elpusztultak s így előfizetését csak február elejétől számítjuk, mint a mely időtől a lapot megindítottuk. **Or. Keresztes Mihály** urnak. Szomfova. Örvendünk, hogy újból megtisztelt jóindulatával; a beküldött 8 korona előfizetés jövő év január 31-ig terjed. **Rojthy Andor** urnak. N.-Várad. Előfizetése április végével fog lejárni. **Lisska Lipót** urnak. Kecskemét. Neheztelésről szó sincs, ezt mással szemben sem teszem s így annál kevésbé földimmel. Márczius végeig rendben vagyunk. Üdvözlét Önnek és Pest megyének! **Garay József**

urnak. Kiszetó. A hiányzó számokat, melyek csak utközből vagy az ottani postán tévedhettek el, újból elküldtük. **Kürthy Mihály** urnak. Kéménd. Előfizetése márczius végén jár le. A reklamált lap már bizonyosan kezei közt van. **Zárva Mihály** urnak. Prihpecz. Az illető lapot a közlött címre megküldtük. Gratulálunk a közeli boldogságához! **Farkas Lajos** urnak. N. Ekemező. A be nem jelentett sorsolás jövedéki kihágást képez s így biztosabb azt az illetékes pénzügyőrségnél bejelenteni. Ha az a mag teljesen száraz volt, a hideg bajosan ártott neki. Mindenesetre jó lesz óvatosságból csirázató próbát tenni vele. **Horny Gusztáv** urnak. T.-Bisztra. Szíveskedjék a taplóból valamely mutatványt fiam P. E. címére (Budapest, VIII. Zerge u. 5 I. emelet) küldeni, ő talán fog ott állandó vevőt szerezhetni. **Sz. V.** urnak. Ungvár. Előre is köszönet az ígért jegyzékért! Az illető már rendezte a dolgát. **Virányi János** urnak. V.-Kamarás. A 4 koronát javára irtuk.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.



Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészies kivitel.

BUDAPEST, II, Donáti u. 7.

A természet } állattani, vadászati és halászati
és Halászat } képes folyóirat. Egy évre 6 kor.
Mutatványokat ingyen küldünk. Megjelenik havonként kétszer.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A radnóthi r. k. közalapítványi uradalomban a Méltóságos igazgatótanács 2319—1900 számú rendelete

alapján f. évi április 1-én- elfoglalandó főerdőőri állásra.

Javadalmazás: 480 korona készpénz fizetés, 4 mm. tiszta búza, 8 mm. elegy búza, 10 mm. tengeri, 8 szekér ágtüzifa. 1 drb. tehéntartás, természetbeni lakás és 200□-öl konyhakert járandóság.

Csak vizsgázott erdőőrök pályázhatnak kik közül a már szolgálatban álló, gyakorlati ismeretekkel bíró egyének előnyben részesülnek. A kinevezendő főerdőőr szükség esetében a mezőgazdasági munkálatok körül is felhasználandó lesz és az erdészeti anyagszámadást vezetni köteles.

Sajátkezüleg irt (képesítő oklevéllel, keresztlevéllel, egészségi, — erkölcsi és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok f. évi február hó végeig alulírott intézőséghez nyújtandók be.

Radnóth 1901 január hó 30-án.

Uradalmi intézőség.

ERDÉSZETI MAGVAK!

Magyar Fenyőmag Pergető Intézet

és erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, Zala-Egerszegen.

Minden kiállításon kitüntetve; legújabbban Párisban ezüst éremmel.

Ajánl mindennemű hazai és külföldi szavatolt legmagassabb csiraképeségű

ERDÉSZETI MAGVAKAT,

kocsányos és kocsánytalan tölgyfakot.

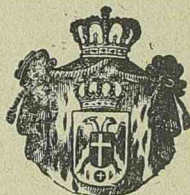
Árjegyzék és számos erdészeti hatóság elismerő nyilatkozatának gyűjteménye kívánatra bérmentve küldetik.

ERDÉSZETI MAGVAK!

Első rangu egyenruházati intézet



BLUM és TÁRSA



Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherczeg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.



POLGÁRI RUHÁK



a legújabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.



Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvallalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN

CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS FELTALÁLÓJA A REMONTOIR INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

10 - ÉVI JÓTÁLLÁSSAL

KESZPENZÉRT, VALAMINT,

RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Fontos téli idényre!

TÉLI
halina (Filcz) csizmák
(saját gyártmány)

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságért és tartósságért kezességet vállalok.

Ara: 8 kor. 40 fl.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

Lengyel Albert,
erdőőr.

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő megye.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.